Magiczny Kraków

Dzikie zwierzęta w Krakowie

2026-10-31

Jak zachować się podczas przypadkowego spotkania z dzikimi zwierzętami, jak zadbać o swoje bezpieczeństwo a także, jak – w razie konieczności – skutecznie pomóc zwierzętom w potrzebie? Zapoznaj się z najważniejszymi zasadami.

Obecnie duże miasta, także Kraków, są miejscami bytowania wielu zwierząt, które dostosowały swój tryb życia do miejskich, nietypowych dla siebie warunków. Zbliżanie się zwierząt do miast wynika z kilku czynników. Pierwszym z nich jest postępująca urbanizacja, której konsekwencją jest m.in. coraz mniejsza ilość obszarów zielonych – lasów i łąk. Kolejnym powodem coraz częstszego pojawiania się zwierząt w miastach jest łatwy dostęp do pożywienia, którym są dla nich resztki jedzenia pozostawiane w wiatach śmietnikowych czy w okolicach sklepów i restauracji. Do miast zwierzęta przyciąga także wyższa niż na terenach niezurbanizowanych temperatura, co ma szczególnie znaczenie w miesiącach zimowych. Brak dużych drapieżników sprawia również, że zwierzęta na terenach miejskich mogą czuć się bezpieczniej.

Dzikie zwierzęta, które możemy spotkać w mieście, to m.in.:

- ssaki: nietoperze, kuny, jeże, lisy, sarny, bobry, dziki
- ptaki: sójki, kawki, gawrony, łabędzie, kaczki, sikorki
- płazy i gady: żaby, ropuchy, zaskrońce
- bezkręgowce: osy, szerszenie, pszczoły, kleszcze, motyle.

Środowisko miejskie nie jest pozbawione zagrożeń dla zwierząt. Są nimi m.in.: ruch samochodowy, spotkania z ludźmi a także drapieżniki takie jak psy i koty.

Obecność zwierząt i ludzi na jednym terenie sprzyja niebezpiecznym sytuacjom. Dlatego warto wiedzieć, jak zachować się podczas przypadkowego spotkania z dzikimi zwierzętami, jak zadbać o swoje bezpieczeństwo a także, jak – w razie konieczności – skutecznie pomóc zwierzętom w potrzebie.

Jeże

Największym zagrożeniem dla jeży zamieszkujących tereny miejskie jest ruch drogowy oraz brak miejsc do zimowania. Można im pomóc, stawiając budkę dla jeży lub nie uprzątając suchych liści na zimę, w których jeże mogą się ukryć i zapaść w sen zimowy. Należy przy tym pamiętać, że jeż to zwierzę dzikie, którego nie wolno dotykać ani zabierać do domu. Taka sytuacja mogłaby u tego zwierzęcia wywołać ogromny stres. Także człowiek w bliskim kontakcie z jeżem nie jest bezpieczny, bo jeż, podobnie jak sarna czy lis może przenosić kleszcze lub być nosicielem chorób odkleszczowych, takich jak anaplazmoza, bebeszjoza, czy borelioza.

Ptaki

Ptaki to grupa zwierząt, która bardzo dobrze przystosowała się do życia w mieście. Tutaj znajdują one

schronienie i jedzenie, nie wchodząc w konflikt z człowiekiem. Kiedy temperatura spada poniżej zera i pada śnieg, ptaki można dokarmiać, pamiętając o tym, że odpowiedni dla nich pokarm to: ziarna słonecznika, ziarna dyni, niesolone warzywa i owoce. Chleb szkodzi ptakom, ponadto zostawiony w dżdżysty dzień na zewnątrz może pleśnieć i stanowić dla ptaków zagrożenie.

Lisy i sarny

Pamiętajmy, że choć sarny i lisy wydają się łagodne i przyjazne, są zwierzętami dzikimi. Nie są przyzwyczajone do kontaktu z człowiekiem, dlatego nie wolno ich dotykać ani głaskać. Dla tych zwierząt dotyk człowieka to ogromny stres, który może prowadzić do agresji lub ucieczki. Trzeba też pamiętać, że dzikie zwierzęta mogą być nosicielami pasożytów oraz groźnych chorób, takich jak np. wścieklizna, bąblowica, czy choroby odkleszczowe jak borelioza, bebeszjoza. Z tego powodu bezpośredni kontakt z nimi może stanowić poważne zagrożenie dla zdrowia człowieka.

Dziki

Dzik nie dąży do spotkania z człowiekiem, na terenach miejskich można go spotkać ze względu na łatwy dostęp do pożywienia. Dziki nie są zwierzętami agresywnymi, mogą jednak zaatakować, kiedy poczują, że grozi im niebezpieczeństwo. Dlatego, aby ograniczyć zjawisko zbliżania się dzików do zabudowań ludzkich, należy pamiętać, że nie wolno ich dokarmiać. Należy też zabezpieczać i szczelinie zamykać miejsca składowania odpadów spożywczych. W sytuacji bezpośredniego spotkania z dzikiem nie należy krzyczeć ani gwałtownie gestykulować. Należy zachować spokój i powoli wycofać się, obserwując reakcję zwierzęcia.

Biorąc pod uwagę postępującą urbanizację pewne jest, że do spotkań z dzikimi zwierzętami w mieście dochodzić będzie coraz częściej, dlatego warto pamiętać o kilku zasadach ogólnych.

Podczas spaceru w lesie należy zachować ciszę, nie należy krzyczeć ani schodzić z wyznaczonych tras, a pies powinien być prowadzony na smyczy. Natomiast znalezionemu choremu lub rannemu zwierzęciu nie powinniśmy pomagać na własną rękę. Najlepszym wyjściem w tej sytuacji jest zgłoszenie takiego incydentu do straży miejskiej.

W najbliższych latach Kraków planuje objąć opieką zwierzęta, które ucierpiały na terenie miasta i utworzyć Ośrodek Rehabilitacji Dzikich Zwierząt. Na ten moment, na terenie Krakowa działa całodobowe pogotowie ds. zwierząt łownych oraz całodobowe pogotowie ds. zwierząt podlegających ochronie gatunkowej. Powiadamianie pogotowia o konieczności interwencji odbywa się poprzez:

- Straż Miejską Miasta Krakowa, Al. Jana Pawła II 188, całodobowy tel. alarmowy 986
- Centrum Zarządzania Kryzysowego, ul. Rozrywka 26, całodobowy tel. alarmowy 12 616 59 99
- Wydział Środowiska, Klimatu i Powietrza UMK (w godz. 7.30–15.30), Os. Zgody 2, tel. nr 12 616 88 86